

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Alum Sistem”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Alum Sistem” către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare cu privire la anularea actelor administrative individuale și obligarea autorității publice de a acorda sprijin financiar,

împotriva deciziei din 15 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-555/23
NR. PIGD 2-21049004-01-3ra-29052023)*

Admisibilitatea recursului depus până la 01 septembrie 2023;
Art. 246 Cod administrativ (versiunea până la 01 septembrie
2023).

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, jud. V. Sîrbu
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru

16 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alum Sistem”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 04 aprilie 2021, SRL „Alum Sistem” s-a adresat în judecată cu acțiune de contencios administrativ împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare cu privire la anularea actelor administrative individuale și obligarea autorității publice de a acorda sprijin financiar.

2. În motivarea acțiunii a indicat că, în vederea solicitării sprijinului financiar acordat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, pentru măsura 4 „îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale”, prevăzută în Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, SRL „Alum Sistem” a depus dosarul nr. 4/2005AN1110.

3. La 08 iulie 2020, Direcția Inspecției și Control pe Teren a întocmit actul de inspecție nr. 195/is/2020, în constatările și concluziile căruia s-au regăsit toate costurile pe care Direcția în cauză le-a constatat neeligibile. În acest sens, la 09 iulie 2020, SRL „Alum Sistem” a adresat Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură un dezacord cu actul de inspecție nr. 195/is/2020 din 08 iulie 2020, prin care a explicat de ce constatările Direcției Inspecției și Control pe Teren sunt eronate, aducând mai multe probe în acest sens.

4. La 15 februarie 2021, accesând compartimentul „Verifică starea dosarului”, de pe pagina web oficială a AIPA, a identificat că la 11 februarie 2021, Direcția Autorizare Plăți din cadrul AIPA a încărcat pe platformă Fișa de calcul în format electronic pentru măsura de sprijin 4, ce reprezintă un act totalizator în dosarul de subvenționare nr. 4/2005AN1110. Potrivit fișei de calcul publicate, Direcția Autorizare Plăți a exclus subvenționarea a șapte echipamente/utilaje tehnologice, în baza actului de constatare nr. 61 din 16 septembrie 2020, din cauza că subvenționarea contravine pct. 10 subct. 1 din Regulamentul cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului

Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural. Astfel, cu toate că SRL „Alum Sistem” a solicitat un sprijin de 800 000 lei, având în vedere investițiile extrem de costisitoare făcute, AIPA a decis acordarea doar a sumei de 42 624 lei.

5. Reclamanta a explicat că prin actele contestate a fost prejudiciată, ori la momentul efectuării investițiilor, SRL „Alum Sistem” a contat pe faptul subvenționării unei părți din cheltuieli de către stat. Aceste acte au drept consecință scăderea investițiilor persoanelor juridice private în agricultură și în infrastructura rurală, fiind evident că subvenționarea doar a 5,3% din suma solicitată prejudiciază și descurajează investitorii.

6. Actul de constatare nr. 61 din 16 septembrie 2020, la care se face referire în fișa de calcul, nu a fost adus la cunoștința solicitantului SRL „Alum Sistem” imediat după emitere. În viziunea reclamantei actul de constatare urma a fi în mod obligatoriu adus la cunoștința solicitantului SRL „Alum Sistem”. În legătură cu acest fapt, la 18 februarie 2021, SRL „Alum Sistem” a depus o solicitare. Iar, la 01 martie 2021, prin scrisoarea nr. 185/05, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a expediat în adresa SRL „Alum Sistem” actele solicitate.

7. Până la recepționarea actelor, SRL „Alum Sistem” a aflat, prin intermediul discuțiilor verbale cu reprezentanții AIPA, care este cauza refuzului subvenționării și, în consecință, la 12 martie 2021 a adresat Agenției o cerere prealabilă, însă până la depunerea acțiunii nu a primit nici un răspuns.

8. Cu referire la ilegalitatea actului de constatare nr. 61 din 16 septembrie 2020, a indicat că actul de inspecție nr. 195/is/2020 din 08 iulie 2020 a fost întocmit de Direcția verificare pe teren, iar în partea concludivă a acestui act, inspectorii au indicat că: „În cadrul deplasării grupului de lucru la locul amplasării proiectului, indicat în cererea de solicitare a sprijinului financiar: raionul Anenii Noi, satul Speia, a fost verificat faptul efectuării investiției de către SRL „Alum Sistem” în montarea sistemelor de producere a energiei regenerabile. Astfel, conform facturilor fiscale AAG7853461 din 28 iunie 2019; AAI8219767 din 20 martie 2020; AAH7064498 din 07 februarie 2020; AAH7064741 din 27 februarie 2020; AAG7853496 din 03 iulie 2019; AAG7854994 din 12 decembrie 2019 și AAG7854949 din 27 noiembrie 2019, SRL „Alum Sistem” a procurat de la SRL „Casa de Comerț Odeskabel Moldova” - materiale pentru construcția sistemului de producere a energiei

electrice regenerabile, în sumă de 106 543,45 lei. Pentru materialele procurate Societatea a achitat conform ordinelor de plată nr. 458 din 11 mai 2020 și nr. 352 din 12 decembrie 2019, suma de 113 793,45 lei. Grupul de lucru a verificat existența sistemului electric.

9. Conform facturilor AAA8154604 din 02 aprilie 2020; AAA8154607 din 08 mai 2020; AAA8154582 din 05 iulie 2019; AAA8154601 din 02 ianuarie 2020; AAA8154595 din 05 noiembrie 2019; AAA8154596 din 28 noiembrie 2019; AAA8154605 din 02 aprilie 2020 și EAA001462217 din 11 decembrie 2019, SRL „Alum Sistem” a procurat de SRL „Blutech Energy” - lucrări și materiale pentru construcția sistemului de producere a energiei electrice regenerabile, în sumă de 3 297 301,50 lei. Pentru materialele și serviciile procurate Societatea a achitat conform ordinelor de plată nr. 166 din 21 martie 2019; nr. 400 din 13 februarie 2020; nr. 350 din 11 decembrie 2019; nr. 351 din 12 decembrie 2019; nr. 353 din 16 decembrie 2019; nr. 176 din 17 aprilie 2019; nr. 165 din 20 martie 2019; nr. 349 din 10 decembrie 2019; nr. 294 din 24 octombrie 2019 și nr. 167 din 21 martie 2019, suma de 3 571 910 lei. Grupul de lucru a verificat existența sistemului electric, fiind constatat că serviciile de proiectare, asigurarea socială și medicală, cheltuielile de facturare, beneficiul de deviz, cheltuielile de transport și TVA, conform pct. 10 al Regulamentului, constituie costuri neeligibile, fapt pentru care urmează a nu fi acordat sprijin financiar.

10. Conform facturii fiscale AAI1889568 din 16 martie 2020, SRL „Alum Sistem” a procurat de la SRL „Corden-ST” - materiale pentru construcția sistemului de producere a energiei electrice regenerabile, în sumă de 5 800 lei. Pentru materialele și serviciile procurate Societatea a achitat conform ordinului de plată nr. 414 din 13 martie 2020, suma de 5 800 lei. Grupul de lucru a constatat existența sistemului electric, fiind stabilit că serviciile de transport și TVA, conform pct. 10 al Regulamentului, constituie costuri neeligibile, fapt pentru care urmează a nu fi acordat sprijin financiar.

11. Conform facturilor IV7374807 din 27 februarie 2020; AAI587601 din 08 aprilie 2020; AAI322696 din 14 aprilie 2020; AAI5869201 din 23 martie 2020; AAG3217208 din 07 mai 2019; AAF9584195 din 20 aprilie 2019; AAG3216636 din 17 aprilie 2019; AAG3226252 din 30 mai 2019; IV7374807 din 27 februarie 2020 și AAG8218109 din 21 iunie 2019, SRL „Alum Sistem” a procurat de la SRL „Volta” - materiale pentru montarea sistemului de producere a energiei electrice regenerabile, în sumă de 26 730,34 lei. Pentru materialele și serviciile procurate Societatea a achitat

conform ordinelor de plată nr. 0053 din 27 februarie 2020; nr. 424 din 16 aprilie 2020; nr. 413 din 13 martie 2020; nr. 452 din 06 mai 2020; nr. 174 din 16 aprilie 2019; nr. 193 din 02 mai 2019; nr. 0051 din 21 iunie 2019 și nr. 0022 din 30 mai 2019, suma de 27 513,06 lei. Grupul de lucru a verificat existența sistemului electric, fiind constatat că serviciile de transport, conform pct. 10 al Regulamentului, constituie costuri neeligibile, fapt pentru care urmează a nu fi acordat sprijin financiar. Tot în cadrul verificărilor a fost constatat că marker, email, soluția, pensula, cleștele, cutter, banda izolantă, patent, sacoșa, mănuși, perie, spray, burghiu, nu se regăsesc în Anexa nr. 9 a Regulamentului și pentru care urmează a nu fi calculat sprijin financiar. În cadrul verificărilor, grupul de lucru a constatat că în costul utilajului pentru care se solicită sprijin financiar, este inclusă porțiune de grant, a cărei valoare urmează a fi exclusă din valoarea investiției eligibile pentru calcularea subvenției.

12. Prin actul de inspecție Direcția verificare pe teren din cadrul AIPA a verificat existența cheltuielilor ce reies din procurările pe care le-a efectuat SRL „Alum Sistem” de la SRL „Bluetech Energy”. În afară de costurile pentru serviciile de proiectare, asigurarea socială și medicală, cheltuielile de facturare, beneficiul de deviz, cheltuielile de transport și TVA, care au fost considerate neeligibile și care au fost explicate de SRL „Alum Sistem” în dezacordul din 09 iulie 2020, alte încălcări nu au fost depistate, Direcția atestând existența acestor cheltuieli.

13. Pe de altă parte, în actul de constatare nr. 61 din 16 septembrie 2020, emis de Serviciul antifraudă din cadrul AIPA, ulterior Actului de inspecție, se menționează că: „În urma celor menționate, conchid privind calculul subvenției prin excluderea sumelor reflectate în facturile fiscale și ordinele de plată pentru procurarea bunurilor și serviciilor de la SRL „Blutech Energy”, costurile serviciilor de proiectare, asigurarea socială și medicală, cheltuielile de facturare, beneficiul de deviz, cheltuielile de transport și TVA, care conform pct. 10 al Regulamentului constituie costuri neeligibile și totodată costul materialelor care nu se regăsesc în Anexa nr. 9 a Regulamentului aprobat în baza Hotărârii Guvernului nr. 455 din 21 iunie 2017”.

14. Prin actul de constatare nr. 61 din 16 septembrie 2020 nu a fost anulat actul de inspecție nr. 195/is/2020 din 08 iulie 2020. Având în vedere aceste circumstanțe, în prezent există două acte emise de două direcții din cadrul AIPA, cu valoare juridică egală, care conțin informații contradictorii. Acest

lucru contravine în mod evident prevederilor legale și determină netemeinicia și ilegalitatea acestor acte. Mai mult, având în vedere că fișa de calcul pentru măsura de sprijin 4 din 11 februarie 2021 a fost elaborată în conformitate cu Actul de constatare nr. 61 din 16 septembrie 2020, se deduce că aceasta este de asemenea ilegală. În viziunea SRL „Alum Sistem” dânsa a fost în mod clar prejudiciată, or din cauza emiterii unor acte nefondate, aceasta a fost privată de dreptul de a i se subvenționa jumătate din investițiile făcute.

15. Investițiile făcute de SRL „Alum Sistem” contribuie la dezvoltarea infrastructurii rurale. Din lipsa susținerii financiare din partea statului, aceste investiții nu vor putea fi continuate sau dezvoltate. Astfel, actele administrative contestate aduc atingere atât interesului particular al reclamantei, cât și interesului general.

16. Potrivit actului de constatare contestat, au fost excluse sumele reflectate în facturile fiscale și ordinele de plată pentru procurarea bunurilor și serviciilor de la SRL „Blutech Energy”, din cauza faptului că SRL „Blutech Energy” ar fi o persoană juridică afiliată SRL „Alum Sistem”. Serviciul antifraudă din cadrul AIPA își întemeiază această constatare pe baza faptului că Vasile Chirica, administratorul SRL „Blutech Energy”, este angajat în cadrul SRL „Alum Sistem”. De asemenea, AIPA a stabilit că, codul funcției lui Vasile Chirică este 112021, care conform Clasicatorului ocupațiilor din RM, aprobat în baza Ordinului Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 22 din 03 martie 2014, reprezintă funcția de conducere de Director comercial, fapt din care rezultă că SRL „Alum Sistem” și SRL „Blutech Energy” sunt companii afiliate.

17. Reclamanta consideră că faptele constatate de Serviciul antifraudă sunt eronate din următoarele considerente. Într-adevăr, Vasile Chirică a fost angajat la 15 octombrie 2019 în funcția de vice director proiecte în cadrul companiei SRL „Alum Sistem”, conform ordinului de angajare nr. 15/10/19 din 15 octombrie 2019. Funcția de vice director proiecte nu echivalează cu funcția de director comercial al companiei, așa cum a fost eronat interpretat de reprezentanții AIPA. Urmează a se înțelege că Vasile Chirică ocupa o funcție obișnuită în departamentul care se ocupă de proiectele companiei SRL „Alum Sistem” și nu o funcție de conducere. Mai mult ca atât, în baza cererii lui Vasile Chirică, la 25 octombrie 2019, prin ordinul nr. 16/10/2019, acesta a fost reangajat în altă funcție, și anume, în calitate de consultant proiecte al SRL „Alum Sistem”.

18. Cu privire la codul funcției, indicat în dările de seamă (IPC18) privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate, menționate de AIPA, reclamanta a explicat că acesta corespunde funcției de director comercial din considerentele că în Clasificatorul ocupațiilor din RM, aprobat în baza Ordinului Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 22 din 03 martie 2014, nu există funcția de vice director proiecte. Astfel, la momentul angajării domnului Vasile Chirica, i s-a atribuit acest cod, care după specific se aseamănă cu funcția pentru care a fost angajat. Astfel, la momentul schimbării funcției acestuia, departamentul contabilitate a omis să modifice și codul funcției. În actul de constatare AIPA a menționat că a solicitat informații de la Serviciul Fiscal de Stat și i s-a adus la cunoștință că în toate formele IPC din 01 octombrie 2019 până la 16 septembrie 2020, codul funcției domnului Vasile Chirica corespundea funcției de director comercial.

19. În același context, a remarcat că, în darea de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate, din 14 august 2020, codul funcției lui Vasile Chirica este 263209, cod ce corespunde funcției de consultant în Clasificatorul funcțiilor. La momentul emiterii actului de constatare contestat, forma IPC18 era completată corect, corespunzător funcției îndeplinite de Vasile Chirica. Astfel, concluziile Serviciului antifraudă din cadrul AIPA nu corespund realității. Indicarea eronată a codului funcției în formele IPC18 mai vechi, nu duce imediat la concluzia că Vasile Chirică face parte din conducerea SRL „Alum Sistem”. Astfel, având în vedere că în contractul individual de muncă și în ordinul de angajare al lui Vasile Chirica este stipulată funcția de consultant proiecte, consideră că anume aceasta prevalează și trebuia avută în vedere de AIPA, or, faptul că în dările de seamă menționate este indicat codul unei alte funcții reprezintă o simplă eroare.

20. În sensul aceleiași idei, precum că cele două companii nu sunt întreprinderi afiliate, a atras atenția că potrivit Capitolului III, pct. 10 din Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, nu sunt eligibile pentru subvenționare următoarele costuri

și bunuri: achiziționarea de bunuri de la persoane/întreprinderi afiliate. Iar, conform art. 26 din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli, nu fac obiectul investiției eligibile: bunurile achiziționate de la persoane afiliate.

21. Același act normativ reglementează definiția noțiunii de „întreprinderi afiliate”, și anume: „întreprinderi afiliate - societăți comerciale, întreprinderi, persoane fizice care practică activitate de întreprinzător (cu excepția grupurilor de producători), ce aparțin aceluiași/acelorași acționari, persoane sau societăți comerciale care, fără a depinde una de alta, sunt reunite sub o conducere unică ori sunt conduse de organe alcătuite majoritar din aceleași persoane, sau persoane afiliate persoanei fizice”.

22. Abordarea Serviciului antifraudă precum că SRL „Alum Sistem” și SRL „Bluetech Energy” sunt întreprinderi afiliate deoarece Vasile Chirică este administratorul SRL „Bluetech Energy” și director comercial al SRL „Alum Sistem”, este una eronată. Din definiția întreprinderilor afiliate, precum și din cele menționate supra, rezultă că SRL „Alum Sistem” și SRL „Bluetech Energy” nu aparțin aceluiași/acelorași acționari, persoane sau societăți comerciale și nici nu sunt reunite sub o conducere unică și nu sunt conduse de organe alcătuite majoritar din aceleași persoane sau persoane afiliate persoanei fizice. Administratorul SRL „Alum Sistem” este Alexei Pisarenco, iar administratorul SRL „Bluetech Energy” este Vasile Chirică. De asemenea, fondatorii acestor companii nu coincid. Mai mult ca atât, în legislația de resort nu este prevăzut că un salariat de rând din cadrul unei companii, nu poate fonda o altă companie. Or, după cum s-a menționat, pentru atestarea unui raport de afiliere, întreprinderile trebuie să aparțină acelorași persoane sau societăți comerciale, sau să fie reunite sub o conducere unică sau să fie conduse de organe alcătuite majoritar din aceleași persoane sau persoane afiliate persoanei fizice.

23. Reclamanta a concretizat că, Vasile Chirică este angajat potrivit ordinului nr. 16/10/2019 în funcția de consultant proiecte al SRL „Alum Sistem”, adică nu are legătură cu vreo funcție de conducere și nici nu face parte din organul de conducere al companiei, așa cum demonstrează contractul individual de muncă, ordinul de angajare și forma IPC. Chiar dacă AIPA a considerat că funcția lui Vasile Chirică este de director comercial, acest lucru nu demonstrează relația de afiliere dintre cele două persoane juridice, or director comercial nu echivalează cu funcția de administrator, asociat sau fondator.

24. Reclamanta a mai precizat că costurile serviciilor de proiectare, asigurarea socială și medicală, cheltuielile de facturare, beneficiul de deviz, cheltuielile de transport și TVA nu au fost incluse în fișa de calcul. SRL „Alum Sistem” a expediat în adresa AIPA un dezacord la Actul de inspecție nr. 195/is/2020 din 08 iulie 2020, prin care a explicat că cheltuielile nominalizate nu au fost introduse în fișa de calcul. Întru confirmarea celor invocate, SRL „Alum Sistem” a anexat fișa de calcul desfășurată și confirmările corespunzătoare. Totodată, cu privire la constatarea precum că în costul utilajului pentru care se solicită sprijin financiar este inclusă porțiunea de grant, a menționat că, din costul utilajului a fost exclusă componenta de grant, la materialele dosarului fiind anexate descifrarea cheltuielilor și fișa de calcul.

25. Dezacordul din data de 09 iulie 2020 în mod neîntemeiat nu a fost examinat de către reprezentanții AIPA. Prin urmare, reținând argumentele și probele suplimentare prezentate în dezacord, concluzia AIPA este eronată și neîntemeiată.

26. Reclamanta SRL Alum Sistem” a solicitat anularea parțială a Actului de inspecție nr. 195/is/2020 în partea constatării iregularităților privind introducerea serviciilor de proiectare, asigurarea socială și medicală, cheltuielile de facturare, beneficiul de deviz, cheltuielile de transport și TVA în facturile emise de SRL „Buetech Energy”, a serviciilor de transport și TVA în facturile emise de SRL „Corden-ST”, a serviciilor de transport în facturile emise de SRL „Volta”, a cheltuielilor pentru marker, email, soluția, pensula, cleștele, cutter, banda izolantă, patent, sacoșă, mănuși, perie, spray, burghiu, care nu se regăsesc în Anexa nr. 9 a Regulamentului, precum și în partea în care s-a constatat că în costul utilajului pentru care se solicită sprijin financiar este inclusă porțiune de grant; - anularea Actului de constatare nr. 61 din 16 septembrie 2020, emis de Serviciul Antifraudă din cadrul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură; - anularea parțială a Fișei de calcul pentru măsura de sprijin 4 din 11 februarie 2021 în partea în care nu s-a autorizat spre plată suma de 757 376 lei; - obligarea Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură la acordarea sprijinului financiar în cuantum de 800 000 lei, solicitat prin cererea depusă de către SRL „Alum Sistem”.

27. La 14 septembrie 2021, SRL „Alum Sistem” a depus cerere de concretizare a pretențiilor, în care a indicat că ulterior depunerii cererii de chemare în judecată SRL „Alum Sistem” a făcut cunoștință cu decizia nr. P-19/407 din 26 martie 2021 a Comisiei de examinare a cererilor prelabile din

cadrul Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură, cu privire la examinarea cererii prelabile nr. P-19/407 din 12 martie 2020. Potrivit deciziei a fost respinsă cererea prelabilă nr. P-19/407 din 12 martie 2021 depusă de SRL „Alum Sistem”. După respingerea cererii prelabile depuse, AIPA a transmis dosarul de solicitare a subvențiilor, depus de reclamant, în adresa Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului pentru a emite o decizie definitivă asupra cererii prelabile depuse. La 16 aprilie 2021, Comisia pentru soluționarea cererilor prelabile din cadrul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, examinând cererea prelabilă prin decizie a respins-o ca neîntemeiată.

28. În aceste condiții, în fața instanței de judecată societatea reclamantă a solicitat anularea parțială a Actului de inspecție nr. 195/is/2020 în partea constatării iregularităților privind introducerea serviciilor de proiectare, asigurarea socială și medicală, cheltuielile de facturare, beneficiul de deviz, cheltuielile de transport și TVA în facturile emise de SRL „Buetch Energy”, a serviciilor de transport și TVA în facturile emise de SRL „Corden-SY”, a serviciilor de transport în facturile emise de SRL „Volta”, a cheltuielilor pentru marker, email, soluția, pensula, cleștele, cutter, banda izolantă, patent, sacoșă, mănuși, perie, spray, burghiu, care nu se regăsesc în Anexa nr. 9 a Regulamentului, precum și în partea în care s-a constatat că în costul utilajului pentru care se solicită sprijin financiar este inclusă porțiune de grant; anularea Actului de constatare nr. 61 din 16 septembrie 2020, emis de Serviciul Antifraudă din cadrul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură; anularea parțială a Fișei de calcul pentru măsura de sprijin 4 din 11 februarie 2021 în partea în care nu s-a autorizat spre plată suma de 757 376 lei; anularea integrală a deciziei Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. P- 19/407 din 26 martie 2021 prin care s-a respins cererea prelabilă nr. P-19/407 din 12 martie 2021 depusă de SRL „Alum Sistem”; anularea integrală a deciziei Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din 16 aprilie 2021 prin care s-a respins cererea prelabilă nr. P-19/407 din 12 martie 2021; obligarea Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură la acordarea sprijinului financiar în cuantum de 800 000 lei, solicitat prin cererea depusă de către SRL „Alum Sistem”.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

29. Prin hotărârea din 01 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Alum Sistem”

împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

30. La 24 martie 2022, SRL „Alum Sistem” a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond solicitând casarea integrală a hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 01 martie 2022, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere al acțiunii. Hotărârea integrală a fost recepționată la 01 iunie 2022, iar apelul motivat a fost depus la 23 iunie 2022. Astfel, exercitarea căii de atac a fost efectuată în interiorul termenului prevăzut de lege.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

31. Prin decizia din 15 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Alum Sistem” și menținută hotărârea din 01 martie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

32. Pentru a respinge acțiunea, instanțele ierarhic inferioare au reținut că potrivit art. 26 din Legea nr. 276 din 16 decembrie 2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural (în vigoare la data depunerii cererii de subvenționare) nu fac obiectul investiției eligibile: a) bunurile achiziționate de la persoane afiliate; d) porțiunile de grant; f) taxa pe valoare adăugată; j) serviciile de instalare, de montaj, lucrările mecanizate, serviciile de transport, cheltuielile vamale etc. Aceleași prevederi au fost prevăzute și la pct. 10 al Regulamentului privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 455 din 21 iunie 2017 în vigoare la data depunerii cererii de subvenționare).

33. Reieșind din conținutul actului de constatare nr. 61 din 16 septembrie 2020, emis de Serviciul Antifraudă al AIPA, SRL „Alum Sistem” a depus dosarul în cadrul AIPA, anexând ordinul de angajare a lui Vasile Chirica în funcția de vice director proiecte, nr. 15/10/19 din 15 octombrie 2019. Totodată, SRL „Alum Sistem” i s-a solicitat prezentarea formularului tipizat Forma IPC18 (darea de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate). Potrivit formularului prezentat, s-a stabilit că Vasile Chirica este angajat în cadrul SRL „Alum Sistem”, codul funcției deținute fiind 112021, care conform Clasificatorului

ocupațiilor din Republica Moldova, aprobat în baza Ordinului Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 22 din 03 martie 2014, reprezintă funcția de conducere de Director comercial. Astfel, autoritatea publică a concluzionat că SRL „Alum Sistem” și SRL „Blutech Energy” sunt companii afiliate.

34. Totodată, potrivit răspunsului Serviciului Fiscal de Stat nr. 26-10/2-02/30099 din 20 august 2020, conform datelor din SIA și SFS, Vasile Chirica, până la momentul emiterii scrisorii date, era investit în funcția de director și contabil la agentul economic „Blutech Energy” SRL. De asemenea, pe parcursul anului 2019-prezent (20 august 2020) Vasile Chirica a beneficiat de plăți salariale din partea: a) „Blutech Energy” SRL – pentru funcția de director (prin cumul); b) „Alum Sistem” SRL – pentru funcția de director comercial (prin cumul).”

35. Prin urmare, autoritatea publică Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură întemeiat a constatat că SRL „Blutech Energy” și SRL „Alum Sistem” sunt întreprinderi afiliate, deoarece Vasile Chirica deținând funcții de conducere în cadrul ambelor societăți comerciale, iar înscrisurile dovedesc faptul că la momentul înaintării ofertelor comerciale de către SRL „Blutech Energy” companiei SRL „Alum Sistem”, acceptării ofertelor de către ultima, procurării bunurilor necesare efectuării investiției, precum și la momentul depunerii cererii de solicitare a ajutorului financiar nr. 4/2005AN1110, Vasile Chirica deținea în cadrul SRL „Alum Sistem” funcția de director comercial, codul funcției 112021.

36. Prin urmare concluzia intimatului, conform căreia toate ofertele comerciale emise de SRL „Blutech Energy” și ulterior acceptate de către SRL „Alum Sistem”, toate achizițiile de produse și servicii efectuate de SRL „Alum Sistem” de la SRL „Blutech Energy”, au fost efectuate în perioada când Chirica Vasile deținea funcții de conducere în ambele entități juridice, având dreptul de a participa la conducerea ambelor societăți, dreptul de a exercita controlul asupra modului de gestionare a acestora.

37. Respectiv, produsele și serviciile procurate de SRL „Alum Sistem” de la SRL „Blutech Energy”, au fost achiziționate de la o întreprindere afiliată, care în contextul art. 26 lit. a) din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, pct. 10 subpct. 1) din Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului

Rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 455/2017, nu sunt eligibile de a fi subvenționate.

38. În privința părții din Decizia contestată, prin care s-a stabilit ca fiind legale și întemeiate concluziile și faptele constatate conform actul de inspecție nr. 195/is/2020, actului de constatare nr. 61 în partea în care s-a stabilit că anumite bunuri nu se includ în Anexa nr. 9 la Regulamentul de subvenționare și nu urmează a-i fi oferit sprijin financiar pentru acestea, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind legală, or, conform pct. 1 și pct. 2 din Anexa nr. 9 la Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin HG nr. 455/2017, aprobat prin HG nr. 455/2015, în cazul Panourilor solare cu sistemul de încălzire pot fi subvenționate doar pompe, conducte, tuburi solare; în cazul Panourilor fotovoltaice pentru producerea curentului electric sunt pasibile subvenționării doar accesorii destinate pentru instalarea panourilor fotovoltaice, inclusiv invertoarele. Listele date sunt exhaustive și nu pot fi modificate. Din acest considerent, acordarea subvenției SRL „Alum Sistem” pentru bunurile care nu sunt incluse în Anexa nr. 9 la Regulament, constituie încălcarea principiului tratamentului egal al producătorilor agricoli.

39. Conform cu pct. 6 din Declarația pe propria răspundere, anexată la dosarul nr. 4/2005AN1110, administratorul SRL „Alum Sistem”, Alexei Pisarenco a declarat că valoarea investiției eligibile în cadrul măsurii pentru care solicită sprijin financiar conține porțiuni de grant în sumă de 1 000 000 lei și a fost oferită prin intermediul Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare. În pct. 9.4.3. al cererii de solicitare a sprijinului financiar, este indicat că investiția conține porțiuni de grant în mărime de 1 000 000 lei, pentru serviciile de construcție-montare, servicii de proiectare, pentru procurarea utilajelor de bază, procurarea materialelor de construcție, servicii de cercetări științifice. Respectiv, corect s-a constatat că în costul utilajului, pentru care s-a solicitat sprijin financiar, era inclusă porțiune de grant, a cărei valoare urma a fi exclusă din valoarea investiției eligibile pentru calcularea subvenției.

40. Prin urmare, instanța de apel nu a constatat temeiuri de anulare parțială a actului de inspecție nr. 195/is/2020, anularea actului de constatare nr. 61 din 16.09.2020, cât și a fișei de calcul pentru măsura de sprijin 4 din 11 februarie 2021, cu obligarea Agenției de Investiție și Plăți pentru

Agricultură să emită actul administrativ prin care să dispune acordarea sprijinului financiar în cuantum de 800 000 lei.

41. Referitor la pretențiile SRL „Alum Sistem” privind anularea deciziei Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. P-19/407 din 26 martie 2021 și a deciziei Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din 16 aprilie 2021, instanța de apel întemeiat a reținut că acestea sunt neîntemeiate, fiind subsecvente cerinței de bază cu privire la anularea actului administrativ, pretenție care a fost respinsă, or, odată cu constatarea caracterului legal al actului administrativ individual, nu există careva temeiuri de a admite pretențiile subsecvente ale SRL „Alum Sistem”.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

42. La 14 martie 2023, prin poșta electronică, SRL „Alum Sistem” a depus recurs împotriva deciziei din 15 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar la 05 iunie 2023 a depus motivarea acestuia, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere al acțiunii.

SOLICITAREA RECURENTULUI

43. Recurenta consideră că instanța de apel a soluționat greșit cauza, aprecierea probelor a fost arbitrară, erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale, iar în susținerea opiniei sale a reiterat circumstanțele de fapt și de drept din cererea de apel și din cererea de chemare în judecată.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

44. Art. 245 din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

45. Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 15 februarie 2023 și a notificat dispozitivul participanților la proces prin poșta electronică la 21 februarie 2023, recursul nemotivat fiind depus prin poșta electronică la 14 martie 2023. Totodată, decizia motivată a fost notificată la 10 mai 2023,

iar motivarea recursului a fost depusă la 05 iunie 2023. În condițiile enunțate, instanța de recurs conchide că recursul a fost depus cu respectarea termenelor prevăzuți de art. 245 din Codul administrativ.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

46. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

47. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede: „(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când:

- a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs;
- b) recursul este depus în mod repetat;
- c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită;
- d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1);
- e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2);
- f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.”

48. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului. Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă care stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces,

limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

49. În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului

MOTIVAREA INSTANȚEI

50. În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

51. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

52. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

53. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

54. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului

în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului). În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

55. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

56. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

57. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, §39).

58. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

59. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SRL „Alum Sistem”.

60. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Alum Sistem”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni